

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

¡¡UFF!! Y ¡¡PAFF!!

A'm sembla que sento á n' en Silvela al donar la volta á la clau de la porta de las Corts. ¡¡Uff!! haurá exclamat com si li traguessen un gran pés de sobre. Perque la legislatura ha sigut llarga y molt penosa. Penosa sobre tot.

Sort que contava ab una part de aquella majoria qu' ell mateix va treure de las eleccions, com qui treu conillets de guix del motllo. Y encare que 'ls diputats de l' altra banda feyan el sonso y no 's deixavan veure sino quan necessitavan algún favor, ha tingut sempre 'l número de vots afirmatius que li eran precisos per treure á flot la major part de sos descabellats projectes.

Las mateixas minorias que podian fastidiarlo no ho han fet sino á tungadas y no de una manera seguida y permanent. En resum, molts amenassas y pochos fets. Després de cacarejar més ó menos els galls de més asperons se 'n han anat á jóch tranquilament, ab el pap, hi ha que suposar, no del tot buyt. Y naturalment s' ha dit alló del redolí castellá:

«Este gallo que no canta, algo tiene en la garganta.»

Vagin á saber quins medis ocults haurán hagut d' emplearse perque 'ls plans regeneradors del actual govern (regeneradors á la inversa) hajan arribat á convertirse en lleys de l' Estat.

Hi havia un temps en que 'l Parlament era una forsa política resum de las creencias, de las ideas, dels apassionaments del país. Veu y eco á la vegada de las aspiracions encontradas de l' opinió pública, fomentava las que tenian alguna rahó per preponderar, las quals si vensudas un día per la forsa brutal del número, al día següent s' alsavan triufants á las urnas ó á las barricadas en virtud de la formidable empena popular.

Mes ay! Aquests temps pertanyen á la historia.

Avuy el Parlament es un foc de secretas intrigas, de inexplicables conxorxas, quan no de connivencias criminals que donan sempre 'l mateix resultat: la imposició á tort ó á dret de la voluntat omnimoda dels governants.

¡El Parlament! Un altre cadáver descompost que put á corrupció.

Y per aixó al país li es del tot indiferent Tant se n' hi dona que l' obrin com que 'l tanquin á la caixa. L' ¡¡Uff!! de 'n Silvela no li produheix fret, ni calor.

Perque—diguemho com ho diuen els moros—lo que haja de ser, será.

**

Fins aquí 'l govern ha bregat ab els representants de pasta-flora per obtenir un pressupost xuclador de la mes rica y vigorosa substancia del país á fi de assegurar la continuació de mitja dotzena de mono-

polis, y de tenir ben provehida la taula dels que viuen á las costellas dels que treballan.

Ja te aqueix pressupost. Ja no li falta mes que plantejarlo.

Una friolera. Fer efectius els inmensos y variats tributs que s' han arbitrat perque no cessi l' orgia, ni s' extronquin els despilfarros tradicionals: posar en estat de siti la butxaca dels espanyols, fins á rendirla costi lo que costi. Casi res.

Ara ja no es qüestió de discursos mes ó menos acadèmichs, sino de procediments mes ó menos enèrgichs y violents.

Las Corts han donat á n' en Silvela la llicencia de us de armas y de cassar: ara no mes falta que las pessas se posin á tret, y que las que tenen ullals y pit, com els singlar, (no tot han de ser perdius turlatas ó porugas llebras) se resignin al sacrifici.

De moment s' inicia una actitud que no té res de tranquilisadora per part dels poderosos elements productors que constitueixen la titulada *Unió nacional*. Es de creure que 'ls proletariats, que ja avuy casi no poden viure y son ab tot els que resultan mes castigats, sabrán unir-se també en defensa del últim rosegó de pá.

Perque no 's compren el divorci de classes, quan sobre todas pesa un mateix perill, quan unas y altres están amenassadas de una mateixa mort.

Cert que 'ls que disposan del dret (diguemne dret) de violentar las lleys que 'ls hi fan nosa, emplearán tots els medis lícits y ilícits pera sortir-se ab la séva.

Ja han comensat á ferho, tan bon punt l' *Unió nacional* va proposarse realisar á Madrid una manifestació de protesta contra l' aprobació dels pressupostos: entre la ley de manifestacions públicas y l' aspiració legítima dels que pretenian celebrar aquest acte s' hi va interposar desseguida la mala sombra de 'n Silvela.

Aquest ha sigut el primer ¡¡Paff!! de la serie.

Darrera de aquest ne vindrán d' altres.

Peró á cada ¡¡Paff!! es molt fàcil que respongui un altre ¡¡Paff!!, y al freir será el veir.

O en altres termes: bé riurá qui dongui l' últim ¡¡PAFF!!

P. K.

MENOS LENGUA Y MES FETS

Si la *Unió Nacional* persisteix en sa deria de perdre el temps en missatjes y manifestos y no 's resol á la adopció de resolucions enèrgicas; si segueix amenassant, pro no pegant; si continúa fent de *nano del hostal*, aviat se convencerá tothom de que es un organisme que solzament té la veu grossa, pero que careix de punys y d' esperit. Lo que constituíia una esperansa pels que veyém en un capgirell l' única regeneració possible, s' haurá convertit en un desengany mes.

L' *Unió Nacional* deu aprofitar la magnífica situació en que avuy se troba. Té al seu costat á las classes productoras que pesan per sos diners y perque representan el nervi mes viu y mes important de las nacions á la moderna; conta ab l' apoyo del element mercantil que significa molt per son capital y per sas relacions;

veuen sa tasca ab simpatia els partits republicans desitjosos de sanejar l' atmosfera corrompuda pels restauradors borbónichs; tota la part sana del país la mira ab bons ulls... ¿Qué vol mes, donchs?

Enfront seu té solzament els egoismes estúpits de quatre classes privilegiadas: la desvergonya d' uns quants cinichs que després d' haver arribat á la vella Espanya, mantenen la pretensió de continuar robant á la Espanya nova que per un esfors dels que treballan vol reneixer; la estupidés de uns pochos enamorats d' unas antiguallas perfectament inútils; y l' interès mesquí de la ganderia política.

La lluyta 's presenta en condicions tan ventajosas que pot donarse per segura la victoria. ¿Qu' espera, donchs, la *Unió Nacional*?

Plantéjila en el terreno que vulgui, qu' en tots terrenos ha de secundarla tothom y no 's quedi á mitj camí si vol que 'l triomf siga profitós.

No 's fassa por l' amenassa dels polítichs, insinuada pel *Correo* de Madrid que parla ab la veu del funestísim Sagasta. Si contra l' obia regeneradora de la *Unió Nacional* s' aixecan els generals perque veuen mermada sa injustificada preponderancia, el clero, perque se li regateja son malguanyat sou, la burocracia perque se li retallen las unglas, part del magisteri perque se li aixalan sas alas negras, y la magistratura perque 's fiscalisan sos actes; si tots els privilegis injustos s' ajuntan per combatre á la *Unió*, llavors posantse el poble resoltament al costat d' aquesta, clavará sa feixuga grapa sobre tot, inclús sobre las *venerandas* que tot ho amparan y farém de una vegada la neteja completa de tots els obstacles que s' oposan á que Espanya marxi desembrassadament per l' ampla via del Progrés y de la Llibertat.

Y no temin las clases que componen la *Unió Nacional* el fantasma del desbordament popular ab que amenassan els interessats en que tot segueixi com fins ara. Qui no tinga culpa que no temi. El poble quan soni l' hora de fer justicia, sabrá ferla á tothom, y el fabricant que no haja explotat indignament á sos treballadors, el comerciant que no haja onvenenat al poble per una miserable ganancia, y tothom que no haja adoptat el robo com á sistema de ferse rich, no haurán de temer res de la onada revolucionaria que sabrá ofegar als dolents y portar els bons á port segur.

¡Avant, donchs, *Unió Nacional*! Esperém ordres.

JEPH DE JESUS.

n noble y dels més grossos: el Duch de Veragua. De retorn de Berlín ahont va anar á imposar el Toisó d' or á un membre de la familia imperial, se detingué á París, y allí un acreedor, noticiós de la seva arribada va embargarli l' equipatge.

Un altre noble y no dels mes petits: el Conde de Casa Valen-

cia. Desempenyant la embaixada de Londres, va obtenir un crèdit molt important destinat a reparacions del edifici de la embaixada y compra de mobles. Donchs bé: l' seu successor va trobar l' edifici destartat y sense una cadira.

Y lo mes bonich es que quan un diputat va demanar la paraula en el Congrés pera posar en clar aquest *imbroglio*, en Silvela, l' home de la selecció, va tancar-li la boca, dihent que no era patriòtic parlar en públich de aquests assumptos.

Aquí tenen un parell de miniatures de l' actual situació.

«Y para esto se hizo la gran regeneración!»

A una pobre drapaire li van descobrir dos sachos ab 73 kilos de burillas. Tot desseguida se li va formar procés y com las burillas van ser tassadas a 7 pessetas 50 céntims el kilo se la condemná a pagar 2,535 pessetas de multa y las costas del judici.

La infelís conta mes de 60 anys y en cambi no té un céntim. Contant donchs que per cada 10 rals que deixi de abonar li correspón un día de presó, té pá tallat per la friolera de 1,014 días... y tot pel crim enorme de recullir burillas y guardarlas.

¿Y donchs que 's figurava la beneyta?

Un' altra vegada que torni a neixer fassas accionista de la Tabacalera ó de la Cerillera, y encare qu' enveneni al públich y per mes que defraudi mistos per valor de 5 milions de pessetas al any, tinga per segur que ningú li dirá res.

La part dura de las lleys penals no s' ha fet a Espanya pels que fuman bonas brevas, sino pels que recullen burillas.

Com siga que a Barcelona continúan suspesas las garantías constitucionals, consti que lo que aném a dir respecte als últims acorts de la Unión Nacional, ho copiém del *Heraldo*, y consti ademés que avants que nosaltres ho han fet públich tots els periòdichs de la localitat en sa secció telegráfica:

«Sembla que la resistencia al pago del trimestre que avuy comensa es un fet y que valentse d' emisaris y personas de confianza serán comunicadas las noticias convenientes a provincias y a tots els centres de la Unión.»

Per lo que a nosaltres toca, parlém per boca de ganso sense afegirhi ni treure'n ni una lletra.

S' atribueix al ex-héroe de Sagunto 'l següent plan de campanya:

—Aixís que 'l govern tropessi ab algunas dificultats jo m' encarregaré del mando uns quants días y després que ho tingui tot arreglat el posaré en mans de 'n Sagasta.

Bonich plan y veritat?

No té mes que un petit inconvenient, y es que 'l general de las garrofas saguntinas es ja una mica massa vell per dedicarse a domador de potros.

Poch avants de pujar al candelero, en Silvela estava en relacions directas ab las Cámaras de Comers y ab las Lligas de productors, ponderant el gran desitj que tenia de secundar y ferse intérprete de las sevas aspiracions. Al ser nomenat president del Consell de ministres insistia encare en lo mateix, obtenint las felicitacions de aquells elements.

En cambi avuy las ha tiradas a codillo. Res de lo que demanavan els ha concedit, y quan tractan de fer us dels medis legals per protestar, fins els nega 'l dret d' efectuar una manifestació pública.

Y tot per una rahó molt planera: porque ara ja es dalt.

Poch valdrán las Cámaras y las Lligas tan cínicament burladas si no fan tot lo possible per tirar-lo a baix.

Lo Sr. Colom y Palmarola de Sant Feliu de Llobregat ha prestat un excelent servey al partit republicá de aquell districte, ab la publicació de una cartilla política, que ab método y claretat dona una serie de reglas prácticas pera l' organizació del partit democrátic republicá, seguida de unas instruccions de la lley electoral al alcans de tothom. Considerém aquest treball de un gran interés, per ser aplicable a tots els districtes, en els quals els republicans aspirin a tenir una organizació sólida per tot lo que convingui y de una manera especial pera pendre part ab éxit y perfecte coneixement de las prescripcions legals en las lluytas dels comicis.

D. Mariano Q. Madueño, Director Gerent General de l' empresa del gran diari intercontinental *El Mundo Latino*, tingué l' amabilitat d' invitarnos a la instal·lació solemne de la Junta Nacional Peninsular de dita publicació en projecte, y al dinar que per solemnisá la tal instal·lació va celebrarse en el restaurant *Lyon d' or*. Assistirem solzament a lo primer, sentint de llabis del Sr. Madueño la completa exposició del plan que ha ideat y está a punt de realisar. Fem vots pera que pugui ser una veritat son hermós somni de dotar a la rassa llatina d' un diari important, que sintetisi sas avanzadas aspiracions y constituheixi un estret llas de ger-

manó entre tots els pobles que hi perteneixen ensá y enllá del mar.

CARTAS DE FORA.—Igualeda.—A la huelga dels blanquers s' hi ha ajuntat la dels fusters que demanan mitj hora menos de treball diari y dos rals mes de jornal. La dels primers no ha pogut arreglar-se per culpa dels amos, que 's mantenen intransigents en accedir a la justissima pretensió dels treballadors. Ha causat pés-sim efecte que uns quants pagesos dels vols de Santa Coloma, s' avinguessin a fer d' *esquirols* prestantse a fer d' arma pels amos, en contra de sos germans els obrers. ¡Pobres miserables que no saben que quan no 'ls haurán de menester els pagarán ab una cossa!

Bellmunt.—Son tan groixudas las cosas que diu desde 'l cubell, l' aucellot negre, que cada día al sortir al carrer es un objecte de una xiulada, sens que valguin per evitar-la 'ls dos individuos del Somatent que l' acompanyan.

Copóns.—Mossén Perico s' ha ficat a redemptor de aquest poble, celebrant sos conciliábuls a la rectoria, resultat dels quals es la guerra a mort qu' están fent als mestres públichs de primeras lletras. Per fastidiarlos han fet venir monjas y un professor particular. Hi ha que afegir a n' aquestas delicias, las arca-dadas, que baix las inspiracions del ensotanat, está fent l' home de la vara, las quals, cregui Sr. Director, que passan de la ratlla.

Reus.—Ha mort D. Isidro Gay Calvo, causant la seva pérdua viu desconsol a tothom qui 'l coneixia, y en especial al republicans que l' estimavan molt per sa hermosa historia, modelo de consecuencia y de civisme. En lo período de la Revolució de Setembre ell fou qui dirigí ab tan acert com entusiasmisme 'l moviment polítich del Vendrell y sa comarca. De aquella simpática vila sigui elegit alcalde, tenint ocasió de prestar desde 'l lloch que tan dignament ocupava importants serveys; mes els reaccionaris que l' odiavan li donaren mes de un disgust y fins emplearen en contra d' ell la vil calumnia: afortunadament prompte lluhí la veritat com el sol en un cel sense núvols.—El Sr. Gay, al anarse'n del mon deixa 'l recort de una vida exemplar, esmaltada ab tota mena de virtuts cívicas y privadas.

Arenys de Mar.—S' ha de creure, piadosament pensant, que no sabia lo que 's pescava, quan desde la trona, el frare que ha vingut a recrearnos ab els seus sermons furiosos, va dir textualment que «las noyas que van al ball y al teatro son unas prostitutas.» Y quan va veure que 'l públich s' escandalisava, va tenir la poca vergonya de dir que cap home li feya por, y que qui tingués alguna cosa que dirli l' anés a trobar al convent qu' es la seva residencia. Aixó no podia passar, y en efecte, al sortir de la iglesia 'l públich va obsequiarlo ab la gran xiulada del sigle. ¿Creuhen acás que aixó 'l va escarmentar? Ni 'ls mils. Al día següent encare va desbarrar mes, y com es natural la xiulada va ser encare mes forta, tanint necessitat de que l' acompanyessin l' agutzil y alguns gossos de presa del remat mistich.

Rubi.—L' ensotanat de aquest poble está que trina per l' excepcional importancia que tingué la festa republicana celebrada aquí últimament, y al veure que la joventut republicana ha organitzat uns balls, sense que 'l trobarnos a la quaresma haja impedit que 's veessen brillantment concorreguts, porque 'l jovent avuy té mes afició al bestia de pel que al de llana. Frenétich com está y desitjant pendre la revenja, ha organitzat una funció ab motiu de l' entrada triunfal de dos estátuas que han de ser colocadas en un siti mes ó menos visible de la iglesia parroquial. Y no 's pert per peresós invitant a tot vitxo vivent; pero segóns tinch entés son molts els que han fet la resolució de no anar a la professó, tement que resulti una manifestació mes aviat carlista que relligiosa, com la carca-jesuitica del estiu passat, en que 'ls ensotanats s' entretingueren a colocar a tall de ronsal, uns escapularis al coll de tots els concurrents a la mateixa. Gat escarmentat ab aygua tebia 'n té prou.

LA DEFENSA D' UN FUMADOR

uir vaig trobar a n' en Camps, un dels primers cremadors de tabaco de Barcelona y home d' inventiva en mil ocasions demostrada.

Es inútil dir, dadas las actuals circunstancias, ab quina curiositat vaig abordar-lo inmediateament.

—¿Qué me 'n diu de tot aixó?— vaig engegarli a manera de pre-

ludi.

—¿D' aixó del tabaco?... No me 'n parli!...—respongué ab ayre d' home marejat:—fa tres mesos que no m' ocupo d' altra cosa.

—¿Tres mesos?

—Potser més y tot. ¿Que 's pensa que soch com aquestes senyors que pera recordarse de Santa Bárbara necessitan que 's posi a tronar?

—No, aixó ja ho sé que nó.

—Miri: quan l' any passat en Villaverde va llegir els pressupostos, ja vaig menjarme la partida. «Aquesta lley contra 'l tabaco será un fet» vaig dirme al moment. Es una màxima que aquí no falla. ¿La lley es bona? No arriba a prosperar. ¿Es dolenta? Aprobació segura.

—No 'n té poca de rahó!

—Pues com deya, preveyent que lo del augment del tabaco tart ó aviat havia de realisarse, vaig tirar ab temps els meus càlculs.

—¿Y qué va resoldre?

—Ja veurá. Primer que tot vaig pensar una cosa. ¿Si probessis de deixar de fumar in totum? A bon segur

que no hi havia cap sortida tan bonica com aquesta, pero, posémnos las mans al pit, ¿ahónt es el valor que pera fer aquest sacrifici 's necessita? Si a vostó tractessin d' arrencar-li un dit ¿qué diria?

—Caramba!...

—Pues lo mateix seria per mi volguerme arrencar la costúm de fumar.

—Llavors ¿quin va ser l' altre pensament que va fer?

—A n' aixó vaig. Descartada per impracticable l' idea d' abstenirme en absolut de gastar tabaco, vaig meditar un' altra combinació. ¿Quin era 'l meu propósit?

¿Evitar el desequilibri que l' augment de preu ocasionaria a la meva balansa de gastos é ingresos? Pues fumant menos quedava altra vegada nivellat tot. Pero...

jo coneix la fragilitat de la naturalesa humana, y sé que aixó es mes bo per dir que per fer. ¡Fumar menos! ¿Ja sab qué significa aixó?

—Deu significar no fumar tant.

—Significa atormentarse inútilment, amargarse per gust l' existencia, posar en pugna el cap y 'l cor. ¡Fumar menos! El bon fumador, el fumador digne, mentres té tabaco fuma sempre.

Aixís ho he sentit dir

—Y ja pot repetirho tant com vulgui.

—En resúm, donchs ¿có'm va acabar per arreglarho?

—Ara li explicaré, més ben dit ara ho veurá. ¿Vol fer el favor de venir a casa?—

Vam anarhi. En Camps va ferme pujar al terrat, y mostrantme dugas ó tres rengleras de testos, va dirme vessant satisfacció per tot arreu:

—Aquí ho té có'm m' ho he arreglat.

No acabava d' entendrel.

—¿Cóm? ¿Qué son aquets testos?

—Son el meu *ingenio*, la meva *Vuelta de Abajo*... sino que aquesta es d' *arriba*, porque, ja veu, un terrat sobre quatre pisos y entressuelo...

—¿Es a dir que lo que hi ha plantat aquí...

—Tot es tabaco. Vaig sembrarlo en época oportuna, y mirissel ja que bonich y crescut el tinch. ¡Oh! Tot está fet ab picardia. La *vega* 's compón del número de plantas que necessito p'el meu consúm, tenint en compte las senmanas de creixement, la cullita, la seca, la fermentació y 'l temps que requereix la nova brotada. ¿Qué li sembla? ¿M' hi defensat bé?

—Molt bé—vaig dirli, encantat davant d' aquella verdor destinada a convertir-se més tart en picadura:—molt bé; pero potser no ha pensat en dugas cosas.

—¿Quinas?

—Primera: els carrabiners y celadors de l' *Arrendataria*.

—¿Bah! No 'm dóna cuydado aixó: quatre pisos y entressuelo... ¿Qui s' hi arrisca a vigilar a semblants alturas?

—Segona: la calitat del tabaco. ¿Vol dir que podrá fumar-se?

—Home va exclamar en Camps, casi enfadat:—gens fumavam el del estanch y no podríam fumarlos aquest? Pitjor que 'l del govern, es impossible que ho sigui.—

Verdaderament. l' argument no té réplica.

Si tothom se determinés a arreglar's ho d' aquest modo, la *tabacalera* quedaria ben guarnida

Y 'ls terrats farián d' alló més goig.

FANTÀSTICH.

DISCURS

QUE DON FRANCISCO SILVELA PODIA MOLT BÉ HAVER PRONUNCIAT AL TANCAR LAS CORTS

Senyors: Aixó s' ha acabat. Llesta la hermosa misió que us va congregá, 'l pastó llicencia 'l seu remat.

Al posar fi a las notables discusions que aquí hi sentit, ¿quin plaher ompla 'l meu pit oh moltóns incomparables!

Res, ni una rebequeria ni un gemech, ni un crit massa alt, ni una impugnació formal... tot ha anat com jo volia.

Per més que ho sabé de sobra no puch aguantarm' ho al pap. ¡Nobles béns, alséu el cap y contempléu la vostra obra!

Hem lograt engiponar, a empentas y rodolóns, un feix de contribucions que dóna gust de mirar.

Hem posat drets a las casas, als arbres, a las personas, als lloritos, a las monas, als gats, als gossos, als ases.

N' hem posat a la gallina, als fideus, a las estrellas, a la terra d' escudellas, al bacallá, a la sardina.

Lo que serveix per menjá, lo que serveix per dormi, lo que de fora ve aquí, lo que d' aquí marxa allá,

lo que deixa un redit net, lo que casi bé no 'n deixa la canyota, 'l gram, la xeixa, desde ara tot paga dret,

Aquest resultat ¿no encisa? ¡Ah, remat sempre sumis! Ja podéu ben di al país que may més durá camisa.

Diguéuli qu' hem arreglat la xarxa ab tal precisió, que no quedará recó que no sigui escorcollat.

Es ja cosa decidida
y d'enters n'hem donat mostra:
l'única divisa nostra
será:—¡Diners ó la vida!

Anéu. Del programa antich
que tant vam trompetejá
no'n queda res; pero, bah!..
feu com faig jo, que me'n rich.

Soch al poder y m'hi enganxo.
¿La selecció?... ¡Té rahó!
Per nosaltres selecció
vol dir: caldera de ranxo.

El plat ben ple y á endrapar,
y deixarse de reformas:
si'l poble xilla, ab dos mormas
desseguit se'l fa callar.

¿Qué dirá? ¿Que aixó no es
lo dit? Perque s'ho mamava.
¿Que torna ab crits? Se li clava
un parell de tantos més.

El deber de la nació
sempre ha estat, es y será
deixar fer, callá y pagá
la santa contribució.

Senyors: Podéu retirarvos.
El ministeri us declara
qu'está content y per ara
ja no creu necessitarvos.

Teniu el pressupost ple,
las portas del rebost presas,
las garantias suspesas...
¿Qué més pot faltarnos? Re.

Deixéu tranquils aquets puestos,
arregleuvos la maleta
y anéusen... cap á caseta.
Lo qu'es per mi ja esteu llestos.

C. Gumá.

LA GUERRA SUD-AFRICANA

No'ns errarem al afirmar que no'ls fora als inglesos tan fácil com se croyan dominar als boers. La proba es que'l generalissim Roberts fa mes de tres senmanas que permanece paralisat á Bloemfontein, sense atrevirse á avansar cap á Pretoria. Ja sab ell que per arribar á la capital transvalesa hi ha mes de 100 lliguas de mal camí. En efecte, 'ls boers s'han fortificat de una manera formidable en distints punts per ells molt ventajosos, y desde allí esperan al invassor... que's guarda molt d'avansar.

Apart de aixó han organitzat ab gran fortuna la lluyta de guerrillas: las partidas boers coneixedoras del país que trepitjan, no deixan als inglesos un moment de sossego, y fins han arribat al extrém de amenassarlos ab interrompre'ls las comunicacions ab las colonias del Natal y'l Cap de Bona Esperansa, que necessitan en absolut pera provehirse.

Fríyt de aquesta táctica segura, que á costa de ben escasas perduas causa al enemich grans danys, ha sigut l'emboscada de Bushmankop, en la que una columna inglesa ha sigut completament trinxada, perdent totas las pessas de artillería y un rich convoy de queviures y municions. La sorpresa sigué tan ben preparada y'l foch dels boers tan cert que la majoria de las forsas de la columna quedaren sobre'l camp, y'ls contats individuos que lograren sobreviure no tingueren mes remey que rendirse á mercé dels vencedors.

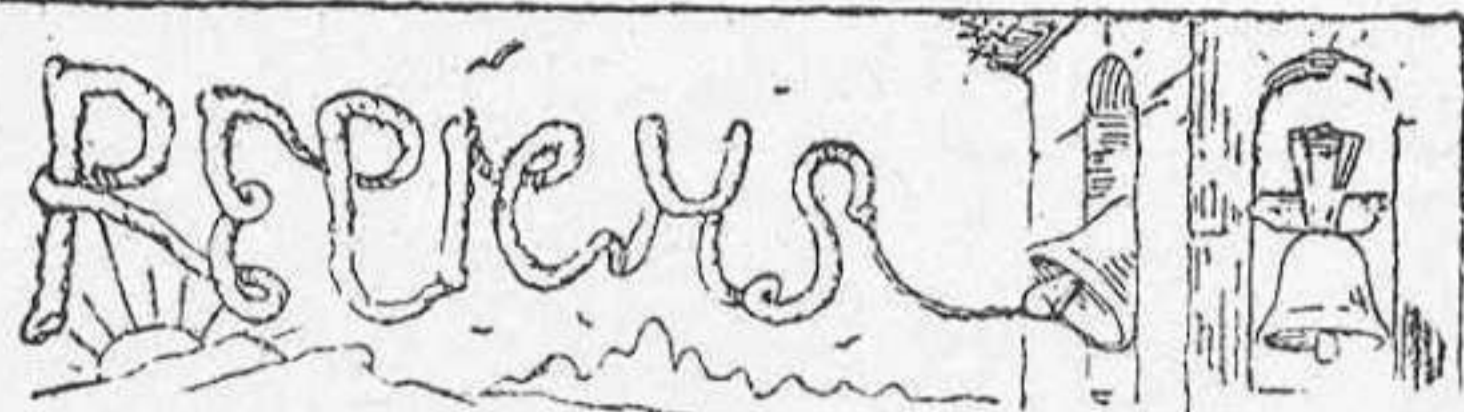
Per altra part, continua mes estret que may el siti de la plassa de Mafeking, sense que fins ara cap de las columnas inglesas que han sigut enviadas en socorro de la població, haja lograt rompre'l círcul de mausers dels boers. Al contrari, alguna d'ellas, com la de'n Plummer, ha suert un serio escarment.

Bé's comprén ab tot aixó la fermansa que va donar el president Krüger al efectuarse las exequias fúnebres del malaventurat general Joubert, mort en mal hora, víctima de una malaltia d'estómach. En Krüger va dir: «El Transvaal no's rendirá: els inglesos no entrarán may á Pretoria.»

**

Y Europa, com un'arcabota repugnant, contempla impávida l'heroisme de un poble mínim, afrontant, sols per amor á la seva independéncia, l'poder del mes gran imperi de la terra.

J.

L país es una barbería; el contribuyent el parroquiá; en Villaverde'l barber.

Després de molta xarrameca, el rapa-barbas deixa tot ensabonat al contribuyent, se treu la navaja del pressupost plena d'oscas... y com fa por de mirarla, 'l parroquiá s'agita, voldría al-sarse de la cadira, fugir... no li

es possible. La ma de ferro de un dependent que per fer mes tropa, va vestit de caloyo, 'l subjecta, y entre tant el barber diu:

—Creume, noy, estigas quiet, que aixís com aixís t'haig de afeytar. Si't bellugas te faré sanch.

**

Y ara vegin. De aquesta afeytadura obligatoria, forsova, imposada per la violencia, 'n diuhen la regeneració económica del país.

Días enrera, en una platja de la Barceloneta varen trobarse un bon número de monedas de cinch pesetas sumergidas al aygua, y de aficionats á pescarlas, naturalment, no'n vulguin mes.

Un que s'ho estava mirant, va dir:
—¡Quína llástima que no's trobi aquí en Villaverde! Potser ab'l afany de arregarlas s'hi tiraría de cap y s'hi quedaria.

Avants de tancar las Corts, va retirarse la lley sobre 'ls alcoholos, en vista de la oposició que li feyan alguns diputats personalment interessats en la mateixa.

Si ab totas las lleys danyinas als interessos del país s'haguessen desplegat las mateixas energías, cap d'ellas hauría prosperat, sucehint ab totas lo mateix que ab la dels esperits.

Que quan en Villaverde s'havía fet pujar'l alcohol al cap, va haverse'l de fer baixar als peus.

Escena de actualitat.

—Venía á cobrar aquell compte.
—Es inútil: no tinch diners... no puch pagarlo.
—Ah, es á dir que no pot pagarlo? Donchs prepara-
ris, que desd' ara vaig á denunciarlo al govern.
—Si ¿y qué'm farà'l govern?
—Ja s'ho trobará. ¿Que no sab que 'ls que no pa-
gan son considerats com á sediciosos?

Per mes que fassi'l cor fort, el govern no las té totás.

Y si las Cámaras de Comers acentuan com deuen la seva actitut enérgica, no duptin que'l girarán.

Perque per mes qu'ell, inflat de orgull, digui que no las pot veure, si las Cámaras apretan el farán anar de Cámara.

Ha mort l'insigne general Joubert, ánima de la resistencia dels boers contra 'ls inglesos. Pero 'ls boers son molt serens, y no per aixó's desaniman.

A Joubert mort, Botha posat. Lluís Botha's diu el nou general que ha pres al seu cárrech el mando de aquell valent exércit.

Jo crech que han obrat aixís
ab la mala intenció tota,
que ab la punta de la bota
treuran'l inglés del país.

A mí m'agrada molt que'l govern no permeti'l us de cap dret dels consignats en las lleys.

Res de manifestocions, res de meetings, res de protestas.

Es á dir: res d'escampar la pólvora.
La pólvora ben concentrada, y aixís el día qu'estalli, té mes potencia.

La major part dels comissaris que ha nombrat el govern pera l'Exposició de Paris pertanyen á la nobleza.

En un país democrátich haurían sigut nombrats productors y obrers que son els que produheixen els principals articles qu'en las exposicions figuran; pero aquí son nombrats els nobles ociosos.

Aquesta es la lley suprema del actual estat de cosas: els uns á suar: els altres á lluhir.

Las Corts s'han tancat; pero avants de tancarse va dir en Romero Rabledo, y aixís está consignat en el *Diari de sessions*:

—«El ministeri de la Guerra es una agencia de creus y ascensos.»
Está bé: y que consti.

L'Ajuntament de Castelló de la Plana ha fet saber al delegat de Hisenda que's negará á pagar el nou cupo que li exigeixen per consums. Y la població en massa secunda la resistencia del Ajuntament.

Castelló de la Plana es la terra de las taronjas; pero vaja que la primera que ha pelat en Villaverde li ha sortit agre y li fa ter unas ganyotas, que si'n Silvela'l veu no podrá menos de dirli:—Ma noy ¡qu'ets lleig!

Els ministres se proponen assistir á molts dels sermons que's predicarán á la capella de Palacio durant la Senmana Santa.

Está molt bé.
Ja cal que s'encomanin á Deu, que per lo que va á venir bé ho necessitan.

Des que'l tabaco—s'ha posat car cundeix la moda—de no fumar.
Lo que aixó duri—prompte ho veurém...
—Mes sens tabaco—¿có'm ho farém?
—A n'en Silvela—y á tot bagarro trínxi'l y fassin—un bon cigarro.
dihent com D. Jaume:—«Fumém, fumém!»

SOLUCIONS

A L'INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Pas-sa-re-ll.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Balrer-Barrel.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El cabo primero.—La Praviana.*
- 4.ª QUADRET.—
B R A S
R O M A
A M O R
S A R A

5.ª GEROGLIFICH.—*Per forasters á fora.*
Han endevinat las 5 solucions los ciudatans Pere Trons, C. G. V., Un Ensuma retrangas, Un Bon minyó y Angeleta; n'han endevinadas 4: T. Matasóns, P. Borrimba y Un Aranés; 3: Pel y Agut, Nicodemus, Palitrochs y P. de la Bona-vida; 2: Un Esperitat y 1 no més: Eduardo Ferrer y G.

ENDEVINALLAS

XARADA

Anava *Prima-segona*
á comprar *tercera* d'ordi
y ab la *cuarta* pagá á en Jordi
sols perque va dirli «mona».
Ell per xó no s'enfadá,
qu'es un noy molt aixerit.
Si fás un *tot* ben escrit
LA CAMPANA 'l posará.

O. PINO DE PREMIÁ.

ANAGRAMA

Va tirá en Bonaventura
ab la *tot*. Sa mala sort
vá fer qu'en comptes de un tórt
toqués una *total* dura.

J. COSTA Y POMÉS.

TRENCA CLOSCAS

D. GULLÍ DE CROS
ALCANAR

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títul de una sarsuela castellana.

UN DEVOT DE SAN JORDI.

LOGOGRIFO NUMERIC

- 1 2 3 4 5 6 7—Nom de home.
- 4 2 1 5 6 6—Nom de animal.
- 1 5 3 4 5—Carrer de Barcelona
- 1 5 6 7—Producte vegetal.
- 4 7 6—
- 3 5—Nota musical.
- 6—Vocal.

A. MESEGUER.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

D
A A

E. ZOLA Y B.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Ismael Molas Ll., Un Civilisat. Angeleta, J. Bertrán, Sach de Segó, J. Molas, P. Betriu, Un Aranés, Joan de la Carbassa y Gilaberto.—*Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.*

Ciudadans J. Taberner, M. L. T., Enamorat de la Tiple, Caduceo, A. C. G., Joaquim Pujol, Noy de Casa, A. Roca Coll, Patatim-Patatum, Un Metje descuidat, J. Roquet y Anton de la Bomba.—*Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá *Jaume Sará*: La poesia que remet está pésimamente escrita.—*Julio Rossell*: La de vosté deixa també molt que desitjar.—*Un lector de La Esquella* (Sabadell): Hem d'esperar á veure'l pera formarne judici nosaltres mateixos.—*Lluís G. Salvador*: La composició va bé y la publicarém.—*Quatre suscritors anti-clericals*: No acostumém á aprofitarnos de las llebras que cassan els altres: vels'hi aquí perque no hem parlat del assumpto. Y á mes hauriam de ferho per lo que diu aquell períodich qu'es lo únich que coneixém del fet. Si vostés poguessen dirnos alguna cosa nova, degudament autorizada, 'ls ho agrahiriam.—*Ll.*: L'epigrama no'ns resulta prou epigramátich.—*Salvador Bonavia*: Va bé.—*R. Campins y Serra*: Lo de vosté es flux.—*M. F. S.* Igual que lo que 'ns remet vosté.—*B. Ramentol*: En el fondo las composicions no diuhen res de nou, y respecte á la forma tenen algun ripi.—*C. M.*: Lo únich que podem dirli es que 'ls versos no van, sense entrar en mes details, puig no tenim temps ni espay per ferho.—*A. Cortina Rivera*: Publicarém la composició.—*Joan Via*: De las que 'ns remet, n'aprofitarém una.—*B. S. Minsu*: No pot anar ni ab rodas.

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

AUCA DE LA PUJA DEL TABACO

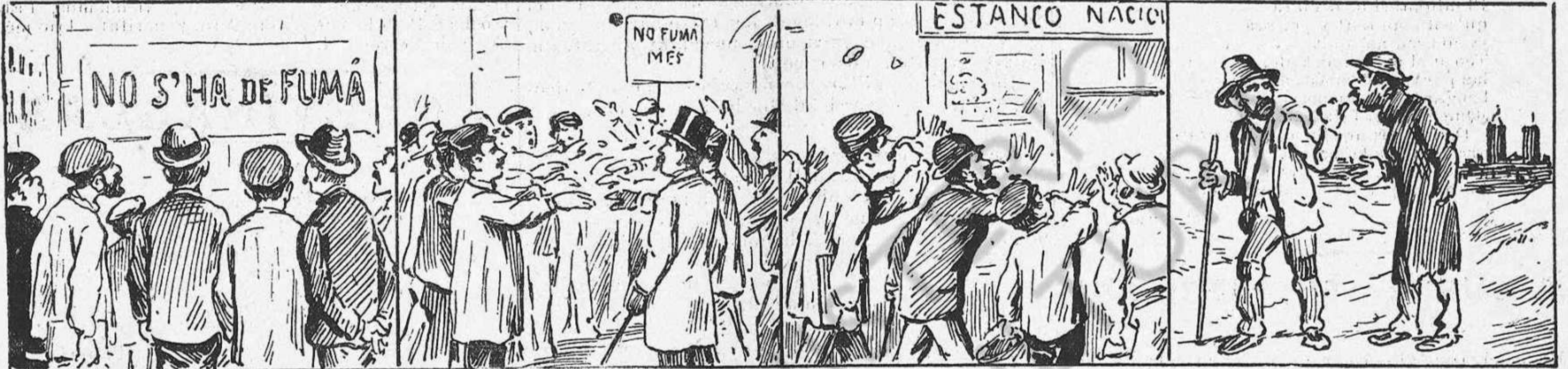

El tabaco era dolent y matava molta gent.

Pero vingué un augment nou y tot bitxo va dir:—¡Prou!

—Si 'l fumador no 's vol torse el faré fumar per forsa.

—Noy, ja pots estar segü qu' ell se 't fumará a n' a tú.

Manaments del ciutadá: Unich:—No s' ha de fumá.

El poble unánimament jura compli 'l manament.

Y tot seguit, rich y pobre s' arma y posa mans a l' obra.

—Noy, me 'n vaig de Barcelona: el cullir puntas no dona.

—Café y copa... y ja m' aturo: desde avuy no 'm portis puro.

—Si es servit: ¿no vol fumar? —¡Tingui compte ab insultar!

—Remey segur pél catarro: no encendre may cap cigarro.

Els metjes de la garganta se moren tots de carpanta.

Els venedors d'atahuts ¡que se 'n veuhen de perduts!

—Senyor Girona ¿qué fem? ¿Que ja ho sab que no veném?

—Jove, ó llenca la boquilla ó no li dono á ma filla.

—Deixo de ser fumadó. —¡Vina, que 't faré un petó!

Un fumador d'aquí un any vindrá á ser un tipo extrany.

D' estanchs ja n' hi ha una pila ab el lleterero: Se alquila.

Resultat d' aquest succés: més salut y més dinés:

Y aquí, lector, tens en suma, l' única cosa que fuma.